

Franckesche Stiftungen zu Halle

Kebētos Thēbairu Pinax

Cebes <Philosophus>

Lipsiae, A.C.N. MDCCLXXIII.

VD18 13042769

Vorwort

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:hbz:ha33-1-196772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:ha33-1-196772)

QVAM CEBETIS Thebani tabulam iterum impressam curavit TEVBNERVS, bibliopola honestus, debemus studio M. LEONH. CHRISTOPH. RÜHLII, non de schola solum Ascaniensi, sed etiam de scholastica omni re viri optime meriti. Atque ea quidem omnino digna est, quae puerili aetate mature etiam atque etiam commendetur, cum propter perspicuitatem stili atque elegantiam, tum etiam propter rei, quam tractat, gravitatem dignitatemque. Ad illam quod spectat valetque, auctor CEBES, de quo, an umquam fuerit? non dubitatur, atticum imitatus est dicendi genus, quod ceteris scripturae generibus ob breuitatem, tumoris atque adfectionis fugam, acumen,

elegantiamque iure anteponitur. Idem vero quam optime expressit; vt AESCHINI, vt PLATONI, vt XENOPHONTI nullus dubito, sit equiparandus: quamquam nationis, boeoticam puto, habetur ciuis, quae ob stupidum ingenium atque indocile male audit, atticisque sapientibus derisui est. At exprobrationes eiusmodi quo acerbiores sunt, abs quibus tamen haecce gens propter caelum, quo fruitur, asperum pariter ac crassum haud difficulter potest excusari: eo minus nostrum tangunt CEBETEM. Tantum enim abest, vt suorum ciuium mores imitetur turpissimos, atque naturae pareat; vt naturam potius, quam fautricem minime, sed maleficam habuisse videtur in tribuendis animi virtutibus, doctrina emendare studeat. Proinde Athenas, ad Graeciae ciuitatem et clarissimam et splendidissimam, ad omnium doctrinarum inuentrices, ad mercaturam bonarum artium profectus, ad omnium sapientissimi, SOCRATIS disciplinam institui atque erudiri est passus. Quaedam tum temporis ibidem sapientum fuit natio, quae superbum sophistarum mentita est titulum. Hic antiquissimis temporibus

bus et peramplus et perhonorificus fuit. Peramplus, ut omnes, qui litterarum doctrinis atque animi ornamentis operam dabant, sophistae dicerentur, veluti, vetustissimi musici, poetae, philosophi, theologi, medendi arte excellentes, somniorum interpretes. Perhonorificus vero, ut princeps fuerit adpellatio philosophorum; qui quum eloquentiam philosophiae studio coniungerent, factum est, ut sophistarum nomen et philosophiae et artis oratoriae magistris fuerit commune, et, qui tantum eloquentiae exercitia instituerent, attribueretur. At quam odiosus postero fuit tempore, quum et philosophiae et eloquentiae laus consenesceret? Namque philosophi cum detrimento et pannofo pallio, tum opacae barbae maiestate sapientiam metiri; animi libidinibus et flagitiis seruire, atque omnia ad quaestum et ostentationem referre coeperunt. Contra ea oratores verba aliena, inusitata, poetica, ad tumorem sine ulla vi atque elegantia adhibere; vitium illud orationis, quod *ψυχρόν* prisci nominabant, admittere; rerum, quae ad vitam moresque hominum et rem publicam attinebant, cognitionem et scientiam a dicendi ratione

disiungere; de quocumque argumento
 proposito inuictis rationibus et oratione
 vberissima differere, ac tumore quodam
 sermonis, qui nihil in se solidi habebat,
 animos capere aliorum. Ad socra-
 TEM vero quod attinet, talem sibi elegit
 philosophandi rationem, quae ab illorum
 quam longissime distabat. Quoniam ni-
 hil nisi verum inquirebat, negligebat ve-
 ro, de quo nihil certi scitur, vt, de phy-
 sicis, de siderum motu, quaeque non ex-
 pediunt hominibus: boni malique scien-
 tia, quam bonum habebat summum
 idemque vnicum, atque mortalibus salu-
 tariorem, philosophiae suae fuit caput;
 quamobrem scientiam morum primus do-
 cere, atque de caelo ad terram traditur
 deuocasse. Ex hac igitur disciplina no-
 ster doctus est Thebanus, qui, iudice xe-
 NOPHONTE, vna cum aliis Socraticis so-
 CRATI erat familiaris, nec apud eum eam
 ob causam versabatur, vt orator vel in po-
 puli concione, vel in iudiciis fieret; sed
 vt vir probus atque honestus recte se erga
 familiam, domesticos, propinquos, ami-
 cos, patriam, ciues tandem suos gereret.
 Qua re neque iuuenis, neque prouectus
 aetate, quidquam mali perpetravit, aut
 aliquo

aliquo crimine compellatus fuit. Quam integritatem vitae sectatus est, praecipit etiam in dialogo, qui, duobus ἐβδόμη, Φρόνιχος, deperditis, superstes mansit, ac mutilus quidem ad nos peruenit. Docet vero mortalium ortum, mores, opiniones praeiudicatas, finem, ac tandem stultitiae iuxta ac sapientiae virtutisque exitum. Docet methodo socratica vitae humanae indolem atque conditionem verae falsaeque sapientiae sub mirā quadam imagine ac singulari. Haec est libelli dos, isque etiam testis de vniuersa hominum miseria, quam homo profanus sola ratione duce est professus.

QVARE non est, quod libellum hunc graecarum litterarum studiosae iuuentutē etiam atque etiam commendemus. Commendamus potius nostram qualemcunque opellam, quam in illo edendo, vtinam non frustra! posuimus. Si quis vero est, qui sciat, quid praestiterimus; principē sciat, nobis fuisse curae, textum edendū emendatiorem, non ad manuscriptorum quidem, quos adire nobis non licuit, sed expressorum codicum fidem, in primis summi illius IAC. GRONOVII, qui de
A 4 semet;

semetipſe praedicat, non a prima iuuentute tantum, ſed prae caeteris etiam libris CEBETEM amaffe. Notas RÜHLIO prorſus omnes tribuimus, quas tamen, ſi opus fuit, ſecundum noſtrum, hoc eſt, teutonicum loquendi modum mutauimus. Nec dubito, fore, qui hic graecos auctores interpretandi modus improbetur. Quod ad indicem attinet, confeſcimus ipſi ac adiecimus ita, vt vocabulo attribuerimus ſignificationem, quae propria eſt CEBETI. Scribebam Vitemb. a. d. xviii. Sept. A. C. N. CIOCCCLVII.

M. I. C. MESSERSCHMID

Reſtor Scholae Senat.

KEBH-